

mig, at de Forretninger, som have disse Optegnelser ordentlig førte, have særlige Bøger dertil. Saadanne Bøger nævnes imidlertid ikke i det paagældende Stykke, hvad allerede det ærede 5te Medlem for 9de Kreds (Broberg) har gjort opmærksom paa. Alligevel er der i § 8 fastsat Bøder paa fra 10 til 1,000 Kr. for dem, der ikke føre disse Bøger saaledes, som de skulle føres; det gælder ikke alene med Hensyn til de Bøger, der nævnes i § 2, 1ste Stykke, men der henvises udtrykkelig til § 2, 3die Stykke. Der er nogen Uklarhed, og det forekommer mig ogsaa, at der er nogen Uklarhed med Hensyn til, hvor megen Pligt man har til at foretage det her nævnte.

Jeg ønsker at gøre opmærksom paa en sproglig Ejendommelighed, jeg er stødt paa, jeg tror ikke, jeg er stødt paa den før. I § 7 tales der om „grove Uordener“. Jeg ved nok, at der er visse Ordener, der optræde i et endog meget stort Flertal, men denne Slags Orden eller dens Mod-sætning, Uorden, tror jeg ikke at have fundet før i Flertal. Jeg har hørt Tale om „god Orden“, „stor Orden“, „mindre Orden“ og „stor Uorden“, men det er vist ikke ganske korrekt at skrive flere Uordener.

Jeg er altsaa ikke særlig begejstret for dette Lovforslag, men jeg har den Opfattelse, at man saamænd ikke faar det bedre, eller, rettere sagt, at man ikke slipper billigere, og hvis derfor det Udvalg, som jeg hører skal nedsættes, ikke vil foretage alt for store „Forbedringer“ i Lovforslaget, tror jeg, jeg vil kunne stemme for det for endelig at faa dette kedelige Spørgsmaal løst.

Stilling: Jeg skal ikke blande mig i den standende Strid om Brugsforeningernes Bogføringspligt. Det er mig ubegribeligt, at ikke alle Forretninger skulle ind under Loven. Jeg kunde forstaa, at man fra Bogføringspligten undtog Folk, som slet ikke gøre Brug af Kredit, smaahandlende og Smaahaandværkere, som kun bruge Hustrus og Børns Hjælp, men jeg kan ikke forstaa, at i det hele taget nogen, der benytter Kredit, ikke skal føre Bøger. Man skulde synes, at det var unødvendigt ved Lov at paalægge Bogføringspligt, idet en saadan Pligt er selvfølgelig.

Der er i § 1 en Bestemmelse, som den højtærede Minister fremhævede som et Gode, at Haandværkere, der som Regel ikke beskæftige flere end to Medhjælpere, fritages for Bogføringspligt. Det er en meget uheldig Bestemmelse. Jeg kan godt forstaa,

at den er indsat, fordi man ønsker at fritage den lille Haandværker baade for Udgiften og Ulejligheden ved at føre Bøger, men det, at vedkommende ikke beskæftiger flere end to Medhjælpere, beviser ikke, at det er en lille Haandværker. Handel er nu om Stunder i høj Grad forbunden med Haandværk. Der kan være Haandværkere, der drive Forretning med en Omsætning af mange Hundrede Tusinde Kroner om Aaret, men som alligevel kun have to Medhjælpere som Reparatorer; de lave ikke noget nyt. Jeg tænker her f. Eks. paa Skotøjsforretninger, men det samme kan være Tilfældet med Snekkerforretninger og med mange andre. De kunne altsaa drive stor Forretning, benytte Kredit i udstrakt Maalestok og alligevel kun have to faglærte Mænd til Medhjælpere. Det er derfor et Skraaplan at komme ind paa at gøre Folkeholdet til Skelnemærke. Man kunde i Stedet for bestemme, at Folk, som ikke benyttede Kredit ud over et vist Beløb, f. Eks. 500 Kr. eller lignende, vare fritagne for Bogføringspligt, altsaa Forretninger af saa ringe Omfang, at den Gæld, de kunde stifte, ikke vilde have nogen synderlig Betydning hverken for Kreditorerne eller Samfundet i sin Almindelighed.

Jeg kan slutte mig til min Kollega fra 9de Kreds (Broberg) med Hensyn til hans Kritik af § 8, 2det Stykke. Det skal jeg dog ikke komme nærmere ind paa. I § 7 findes imidlertid en Bestemmelse om, at den, som forvansker, bortskaffer o. s. v., sine Bøger, straffes med Fængsel paa Vand og Brød eller Forbedringshusarbejde i indtil 2 Aar. Det kan jeg forstaa, naar Forvanskningen er sket i bedragerisk Øjemed, men mange Forvanskninger kunne jo ske af Uvidenhed, og naar det oplyses, at det er Tilfældet, er det dog haardt, at vedkommende skal straffes med Fængsel paa Vand og Brød eller Forbedringshusarbejde i indtil 2 Aar. I sidste Stykke af samme Paragraf nævnes disse grove „Uordener“, som den ærede sidste Taler omtalte. Hvad der er groft og mindre groft, kan være relativt, men Fængsel skulle de i alt Fald have. Jeg mener, at saadanne Bestemmelser i Love, der angaa mange med mindre gode Skolekundskaber, ere for strenge. Man maa her ligesom andre Steder kunne hjælpe sig med Bøder endfor mindre betydende Forseelser, saaledes som i § 8, hvor der sættes Bøder fra 5 til 500 Kr. Naar det kun er en mindre Uorden, en mindre Forvanskning, der kan være fremkommen af en eller anden den paagældende utilregnelig Grund, fordi han ikke vidste bedre